

Brev från och till medlemmar av familjen Gjörwell, växlade åren 1780-1811 E...

Gjörwell, Carl Christoffer,

HS Ep. G 12:1

National Library
of Sweden

Norrköping.

Captensudden, Söndagen, den 18 Sept. 1791.
 Mina äldsta Barn..

Under nu varande Revolutionsveckor få mina söta Barn i Norrköping förlåta Gubben på Topet, om han ej medhinner täta och långa brief; men men -- när allt kommer i ordning för söta ^{far} och Mor på Regeerings-gatan, och sedan snart efter för lilla Louise och Charles på Drottninggatan. -- Då då sätter sig den gamle Breffställaren ofta ner, och språkar länge med sin lilla Stafva och sin lilla John.

Nu vele vi äldra författ och just af hjertat tacka Gud, som lätit mig nu å nys öfverleva den 9 Sept. ^{eller} (Då netto Tid är sedan, när jag föll utur vagnen vid Kumbla, flog sönder slufvudet, bröt vänstra knäet ur led och särade ena armen, då jag kom hem mera död än lefvande, men underbarligen genom Guds Nåd återvann både lifvet och Hälfran; hvartil allt, så det ena, ^{som det andra} min lilla Stafva sjelf var et äfynat vitne. Allt sedan har jag år ifrån år blefvit lifsom yngre til Kroppen och muntran til sinnet; och denna Nåd visar Gud mig än i denna stund. Til denna stora välgärning hörer ock oförlbart det, at jag har så söta, vackra och lefvedliga, för mit Hjerta så kärna Barn, så vil uti mina egna, som uti de mig genom samma försyn så nådiga slund til skickade Barn uti John och Charles, samt äfven ^{numera också} uti Softersonen Adolf. Skulle jag således ej vara af hjertat glad med Eder, och vis alle tackfäme emot Gud? Jo visserligen. Alla år, på den 9 Sept., jämte mit förödmjukande inför den både Almächtige och Nådefulle Guden, går jag ock ut, om vädret annar det tillåter, på marken, och söker mig en Bouquet af Köfvens siffa Blomster; det gjorde jag nu också i år, och det så mycket hädare, som det är den siffa Köfven, som jag bor här ute på Topet. Dessa ofkyldiga Blomster stricker jag, jämte en kyss, til min lilla Stafvas Herbarium. Ah! hvad den Botaniken är för et härligt och älskvärdt Studium, då man med Naturens dyrkan förbindet Vänskapen och Kärleken!

eller Hofjunkaren Conors, med hvilken jag gjorde Dekantföreläsningar uti Skåne, för
min utresa till Holland och Frankrike, eller innan jag kom till Stockholm.
Nu har han flyttat hit ur ifrån Kulla Gunnarstorp, en ypperligt väl belägen
Sätersgård vid Helsingborg, ur hvars fönster man kan se hela Sundet, och som
nu ägas af en rik Grefve Sparre från Götteborg, blott Professorat, en Herre
af insigter och mycket Sonat. Förenämnde Hofjunkare hade en mycket
gudfruktig Moder uti en Fru Bronström, har af ålder stått i förtroende med
Bröderna, och gjorde 1753 en Foundation af Hospitäl och Fattig-Skola uti
Malmö, innan han lämnade Skåne för att bo här i Stockholm, hvar han
nu är Senior ibland Bröderna. Han är nu snart 80 år, men går ännu
skäligen raktt och är aldrig sjuk; ligger dock ibland på Sängen, och
när man frågar honom om han mår illa, svarar han: nej, jag är
bara litet trött. Hvilken stilla öfren fysisk Död — en blott upplösning —
lämnar icke förefäst honom! När jag på Högtidsdag^{ar} ser hela denna Skara
församlad, röns jag alltid till en flug^{or} bedröfvelse öfver de begge förfä-
Dänkarne å omse fidor, fullsatte med Barn ifrån 5 till 15 år: ty jag ha
belofvat deras först tvång, sedan Förtroelse, så många Skingring aldeles
ifrån Religionen, så många olyckliga Föräldrar just af Vålmening för
sina Barn; men jag bör och tør icke öppna min mun häröfver, jag lider
blott. Huru jag uppfodt mina Barn, det vet min lilla Stafva bäst; och om
j icke ären så klostermässig, så respektören j dock alltid Religionen, och
finner icke Någen stängd till denna Källa för vår högsta dyktfärdighet.
Den vackrafte af våre ledige Bröder, en ung Student vid namn Frölich,
fick sist Termnen i Upsala. Koppor af så elak art, att han ser nästan
defigurerad ut: se det är också en frukt af Föräldrars Vålmening, att icke
vilja låta yngre Kopporna på sina Barn, och dymsedelst förekomna, ^{som de säga} när
Herres fina Disposition öfren med våre fattige Koppors. Mansell
åkerblad, denna så genom dygdiga och snälla samt tillika bemedlade flickor,
fick i förl. Sommar en Fiare, med hvilken jag i min Blindhet trodde
hon skulle hafva blifvit lyckelig; men bevars! i Rådskamaren besann
Fiaren icke nog bruderlig: således lämnar denna Syster så gå ledig till Döddagen.
Du känner henne: hon kallar mycket af Lotta Mor och lilla Louise; men
går öfren så litet gå till oss som Fröken Palmstruck, ehuru denna Sennare
bor så nära i vårt Grannskap. Fröken Flora Brinkman ligger nu illa sjuk
af

af sin blodspottning; hvaromdagen såg jag förste gången hennes systers; hon
är åter blonde, men också mer enfaldig, således mera talad hos Grefvinnan
deyonstedt, medan Fröken Flora tröjes bättre hos Baronessan Gipsenstierna.
Modren sitter nu alle dagar på Trötningholm i Konungens Cabinet och
dechiffrerar aller vårt politiska öde samt de Medel, hvarigenom Fransosernes
Konung åter måtte kunna förskjettas til Konung i Frankrike.

De således kom jag åter ut i stora Verlden. Gifve Gud! at Konungen i
Sverige ville hafva Nåd för sit eget Folk, och skona det för all deltagande
uti de Fransiska inbördes Ördligheterne! men här talad mångahanda
ting, och man börjar sedan lifsa hotande Declarationer. Vi skole i
medlertid tröja Gud för Konungens eget lif och Regimente. Dock
för at döma om sakerne såsom Bonde eller Bondare, så tror jag til vidare, at
Konungen blir hemia och bygger på sit eget Hus i Fred och ro; ty här i
Niken försäkras, at Hans Majest är sinnad at anlugga, allt ifrån Rosendal
hit til Liptens udde en Volière, eller en artificiell Fogelbur, som skal häma
den stora, som vår Herre bygde kort före Adams tid och är ännu så skäligen
i godt stånd; och til den ändan skole begge Krukhusen, med flere Öbyggnader,
dels rivas, dels ändras. Om alle dessa Pastoral Planer verkställas, så komo
våra Darn en gång abarandra, på bara Östfiska Fält, allt ifrån Rosön, öfver
Larberg, Klaga, Fiskartorp och hit ut til Waldemarön, förbi Hestati och
Albani. Si min sann Keinites en sådan afgudadyrkelse, af det vackra och
naturliga, som jag är, bli ond på mig, gifve at vara sedan så gammal,
at jag bara skal få skada alla dessa ^{ja kallade Ördligheter} ~~tingen~~ ^{liksom} uti en Dröm.

Imedlertid nyuter jag de vakra Dagarne, sådane som denne är. Sift. Söndag
voro Mormor och Vidogrens hvar öf; de hade med sig den glade och talfäme
Korbror Junk, som nu bor hos sin Måg på Edö. Om eftermiddagen måste
vi mangrant promenera at Djurgården, för at se de Engelska och Svenska
Luffotkn. Jag, som gammal eller äldst, gick med Mormor. Ah! hvad den Götman
är charmante, munter och glad, blir liksom ung på nytt, sedan hon lefver
hos sina Darn utan allförens bekymmer. När vi hade besökt Engelske Ministerns
Öbyggnad, smaxt hitom Alonäs, var jag skäligen trött - ty väl förfrändes jag
hade om föremiddagen gjort en tour på Djurgården med min Adolf - så at
jag förbehöll mig få sitta in til Directeuren kuffelt och bita litet; men si!
han satt utanföre på sin Bänk med sit Främmande. Jag gick dit, och fick
sitta emellan ^{lygga De Ostindiska} ~~De Ostindiska~~ Majestäterne, Directeur Grill och kuffelt,
med

+ Tiruli

med lätta ~~hann~~ talte om Klimatet på ^{Sardinien} ~~Sardinien~~, Mortalitetens ^{öfver} ~~öfver~~ i Preussen, om Tyskland, det så kärliga Tyskland, ^{helst} ~~helst~~ med vårt Lapland uti juncyfti tid, och flera sådana ^{öglariga} ~~öglariga~~ spösmål; men mina Damer ville aldrig komma tillbaka från Manilla, hvar ^{sjelfve} ~~sjelfve~~ Hr de löral tog emot min Klustru med all möjlig öfslighet, förändes henne sjelf genom alla ^{Rum} ~~Rum~~ och Plantager, samt ville presentera henne och hela Sällskapet The, som dock allt undanbads; men gjordes icke litet föra ögon på våre Södermalms-boer, som intet förstå sig på dessa Topparnos så förnäma Dekantfläp. så at jag steg up och tog affled, men var så slak och ^{sv} ~~sv~~ en annan väg hem i mit Land igen; ty jag var den dagen litet mjältjuk; men vet Du, min lilla Stafra, jag skal säga Dig i förtroende, at jag hade just en fall aften. ^{Lugna} ~~Lugna~~ Sön, Solen mysk neder, gängen, Nefam klar och ännu lysande, medan Fullmånen ^{steg up} ~~steg up~~ i öster. Midt uti denne bländade Dag, under ^{uh hela} ~~uh hela~~ lugn och ^{uh hela} ~~uh hela~~ Naturen, omgifven af densamma på alla fider, och hwart jag vände mig, fällo Grädens Toppar mig i ögat mot Himlen; och hvar menar Du at jag då gick? Omidi på Rosendals ägna: dom til mina känslor, och med huru långsamma hjät jag vandrade öfver desamma förbi Ekas och alnar til vägen utmed vår Vik, och så den sköna vägen fram til Blåstötten, där mig mötte Charles i chaise, för at söka up sin Louise. Kom således han en god stund förut, steg glad up i mit rum, lade mig på min soffa, och i desamma kom min Adolf, som strax eftermiddagen hade gått til en sin Kamrat, licut. Gravel, och spelade med honom et Duo på flöjt: vi talte många goda saker att til det Huset dånade af de ^{många} ~~många~~ Röstes, därpå gick man ner, och a ^{hvar} ~~hvar~~ tonen ^{värdes} ~~värdes på det vanliga sättet: Spräger Widegrens Barn väsa alla dagar til sig, och jag kan ej ut säga hvad den lille Fredri är och blir vacker: just en Adonis, vällusten målade i hela hans ansigte. Då om aftenen presenterade Lotta Mor vår Charles, för Mormor och systkonen Widegren, såsom Louises Gästman; så at det också i detta affeende var en Jour de Fête på Torpet.~~

i Fredags var en mycket glad Dag både för mig och Brov. Adolf: ty jag fick et ^{hvar} ~~hvar~~ lugnande brev för hans räkning ifrån Holland; vi skickade begge de gladaste Sidringar til den allra vår Vördnad så värdige Fäderen i Sinterköping; om aftenen sågo vi Alexis eller Josefteuren, ^{hvar} ~~hvar~~ ^{Stenborg} ~~Stenborg~~, då Stenborg sjelf spelade Alexis Role att! hvad han som och spelade att til Fortjuning; - och så kände min Adolf detta - och så gingo vi hem uti et det aldräpönaste Mångkon, hvarid att kof väktrare och väktrare, som vi kallades Fredrihof och Sjurgården: mycket fall Dag!

De huru lytelig din Fur är, äck! Dästa Stafra, öka nu denna min Lytik salighet med Din egen: ty mina Barn de äro min glädje. Varen i begge alltid falla, högst fälle! önskar

Edes
hognaste Pappa
Gronell

9. 11. 1871. Uti et Taket, som vantar på Brud, ligger et par Brøder, den ene
for Bor. Lindarls, den andre for Lilla Stafas Brøder.

